

तू and अदास्मिन् Vop. 8, 76. 77. 11, 4; partic. दत्त. 1) toll werden, von Verstand kommen; von Besinnung kommen (मोक्तुं Dhātup.): अदपत्पिता नः Ait. Br. 6, 33. स यां वै दत्तो वदति यामुन्मत्तः सा वै राक्षसी वाङ्मात्मना दप्यति नास्य प्रजायां दत्तं अजायते य एवं वेद 2, 7. प एनं तत्रानुव्याहरे-द्रूपस्यति वा प्र वा पतिष्यति Çat. Br. 3, 2, 1, 9. — 2) ausgelassen —, vor Uebermuth gleichsam toll sein, übermüthig sein (कृष्य and गर्व Dhātup.): दप्यदानवः Glt. 9, 11. Dhūrtas. 66, 17. दत्त ausgelassen: शार्ङ्गल R. 4, 13, 7. übermüthig Dhār. im ÇKDr. वरदानात् MBh. 1, 162. शूरो ऽस्मीति न दत्तः स्याद्द्विमान् 4, 114. R. 2, 92, 25. Ragh. 12, 44. Kathās. 13, 5. Rāḡa-Tar. 5, 395. Bhāg. P. 4, 26, 4. सु^० 13. R. 5, 14, 6. दत्ततर Daçak. in Brñf. Chr. 193, 12. तदाच्छादनदत्तेच्छा मन्त्रिणाः Rāḡa-Tar. 5, 391. von Çiva Çiv. — Vgl. अदपित. अदत्त. अदप्यत्. — caus. toll —, übermüthig machen: क्रं दर्पयामोति मदास्सातमात्रो जगद् च । तेन कन्दर्पनामानं तं चकार चतुर्भु-जः ॥ Kathās. 20, 64. कं श्रीर्न दर्पयति Pañkāt. III, 244. दर्पित ausgelassen: तुरगा वल्गति यददर्पिताः Bhartr. 3, 73. Suçr. 4, 22, 4. दुर्दुराश्चैव दर्पिताः MBh. 3, 12546. übermüthig gemacht, übermüthig: भर्तारं लङ्घयेद्या तु स्त्री ज्ञातिगुणदर्पिता M. 8, 371. त्रयपौवनः MBh. 1, 4138. 8, 1938. Hariv. 6821. R. 2, 96, 40.

— अति vor Uebermuth vergehen: एवं विज्ञिग्ये तां सेनां प्रकृस्तो ऽति-दर्प च Bhāt. 14, 106. अतिदत्त Kathās. 20, 65.

— प्र स. अप्रदपित.

2. दर्प (दृप्), दैपति; दर्फ (दृफ्, दृम्फ्), दैफति, दैम्फति Jmd zusetzen Dhātup. 28, 28; vgl. Siddh. K. zu P. 7, 1, 59. Vop. 13, 4.

3. दर्प (दृप्), दैर्पति und दर्पयति anzünden Dhātup. 34, 14, v. 1.

4. दर्प (दृम्फ्), दृम्पयते aufhäufen Vop. in Dhātup. 33, 4.

दर्प (von 1. दर्प) gaṇa पचादि (कर्तरि!) zu P. 3, 1, 134. m. n. Siddh. K. 251, a, ull. 1) m. ausgelassenes Wesen, Uebermuth, Frechheit Trik. 2, 8, 50. H. 317. an. 2, 297. Mēd. p. 7. शार्ङ्गल^० R. 3, 28, 21. bei Pferden Vid. 20. Schlangen R. 2, 28, 19. दर्पाहोमेन वा M. 8, 213. 215. 272. 273. 282. 367. Bhāg. 16, 4. Arḡ. 3, 24. तस्य दर्प (n.) बलं यत्तन्नाशयामि R. 1, 54, 16. ०पूर्णा 55, 19. नाशयाम्यद्य ते दर्पं शस्त्रस्य तव 56, 3. दर्पाङ्कुश Suçr. 2, 284, 13. दर्पोत्सेक Megh. 53. pl. Çāntiç. 4, 22. दर्पमान (so verbessert Benfey) Pañkāt. IV, 27. दर्पारम्भ Ḡātādh. im ÇKDr. धन^० Hit. 28, 2. पौवन^० 14. अर्थादि^० AK. 3, 4, 18, 113. ०च्छिद् am Ende eines comp. Jmdes Uebermuth vertreibend, demüthigend H. 11. Personif. ein Sohn der Çri Māre. P. 50, 25. Adharma's und der Çri MBh. 12, 3388. Dharma's und der Lakshmi VP. 53. der Unnati Bhāg. P. 4, 1, 51. Vgl. अतिदर्प, सदर्प. — 2) m. Moschus H. an. Mēd.

दर्पक (wie eben) m. der Liebesgott (der Uebermüthige) AK. 1, 1, 1, 20. H. 227.

दैर्पणा 1) (wie eben) m. gaṇa नन्द्यादि zu P. 3, 1, 134. a) Spiegel (übermüthig machend) AK. 2, 6, 3, 41. H. 684. Hariv. 8317. R. 2, 91, 69 (Gorb. 100, 70). लोचनाभ्यां विक्रान्तस्य दर्पणाः किं करिष्यति Kān. 109. Bhartr. Suppl. 15. Çāk. 191. Ragh. 10, 10. 14, 37. Kumāras. 7, 26. Megh. 59. Kap. 4, 30. Kām. Nitis. 7, 53. Varāh. Brh. S. 4, 2, 5, 50. Sūryas. 7, 15. Pañkāt. 158, 1. Kathās. 14, 54. Bhāg. P. 4, 4, 5, 6, 3, 17. Vedāntas. (Allāh.) No. 110. Rāḡa-Tar. 4, 154. 589. Von Çiva viell. adj. übermüthig machend MBh. 13, 1194; vgl. दर्पद neben दर्पकृन् als Beinn. von Çiva Çiv. In Titeln von

Werken: श्रातङ्क^० Z. d. d. m. G. II, 338, No. 143. साहित्य^० (s. bes.). Vgl. कर्पा^०, ज्ञान^०. — b) N. pr. eines heiligen Berges (auf dem Kuvera thron) und eines daselbst entspringenden Flusses Kālīkā-P. im ÇKDr. — 2) n. Auge Ḡātādh. im ÇKDr. — 3) n. das Anzünden (nom. act. von 3. दर्प) ÇKDr. Wils.

दर्पनारायण (द^० + ना^०) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 153, b, 29.

दर्पपत्रक (द^० + पत्र) eine best. Grasart Nigh. Pr. — Vgl. दर्पपत्र.

दर्पसार (द^० + सार) m. N. pr. eines Mannes Daçak.

दर्पितपुर (द^० [s. u. 1. दर्प] + पुर) n. N. pr. einer Stadt Rāḡa-Tar. 4, 183. 8, 1942.

दर्पिन् (von 1. दर्प oder दर्प) adj. übermüthig: गिरीश्वर^० Hariv. 15606.

1. दर्भ (दृभ्), दभति zu Büscheln machen, zu Ketten bilden: या वै वृत्रा-द्विभत्समाना श्रापो धन्व दभत्य उदायंस्ते दर्भा अभवन् Çat. Br. 7, 2, 2, 2. verknüpfen, binden Dhātup. 28, 34. दैर्भति und दर्भयति dass. 34, 16. दृद्य verknüpft AK. 3, 2, 35.

— अन् zu Büscheln oder Ketten bilden: अङ्गुलं समिधो ऽतिकृत्या-नुदभन्निवाभिनुक्तेति Çāñkh. Br. 2, 2.

— अयि (पि) fest an Etwas hängen, auf Etwas fest hoffen: परेत्य यममुं लोकं पिदम्भः Çāñkh. Br. 2, 9 in Ind. St. 2, 294. N. 1; vgl. 418. Die Lesart steht nicht fest.

— सम् zu einem Büschel binden: सूत्रं यस्मिन्नयं च लोकः परश्च लोकः सर्वाणि च भूतानि संदृब्धानि भवन्ति Çat. Br. 14, 6, 2, 2. सूत्रेणाप्यं च^० Brh. Ār. Up. 3, 7, 2. zusammenfügen so v. a. verfassen (vgl. प्रयः) संदृब्धार्षव-वर्णन Naish. 9, 159. — Vgl. संदर्भ.

2. दर्भ, दैर्भति und दर्भयति sich fürchten Dhātup. 34, 15. Die Wurzel wird दभी geschrieben und stellt nach Einigen zwei Wurzeln: दृ (1. दर) und भी dar.

दर्भ (von 1. दर्भ) Uṇādis. 3, 151. m. 1) Grasbüschel, Buschgras; bezeichnet verschiedene bei den Cerimonien zur Streu, als Wische und sonst gebräuchliche Gräser, insbes. das Kuça-Gras (AK. 2, 4, 3, 31. H. 1192), ausserdem काश, शर, हवी, यव, गोधूम, बल्बत्र, मुञ्ज u. s. w. Schol. zu Kāti. Çr. 51, 19. fgg. शरसः कुशरोतो दर्भासः सैर्षा उत RV. 4, 191, 3. दर्भः पृथिव्या उत्थितः AV. 6, 43, 2. 8, 7, 20. दर्भसितं त्रिंष्टि (सर्पम्) 10, 4, 13. 11, 6, 15. 19, 28, 1. fgg. Çat. Br. 4, 1, 3, 5. 2, 2, 3, 11. TS. 1, 5, 1, 4. दर्भेण क्षिरे-एयं प्रबध्यं TBh. 1, 4, 4, 1. Āçv. Gṛh. 3, 2, 5. Gobh. 1, 6, 19. M. 3, 216. 245. 255. 256. 279. ०चीरं निवस्य MBh. 3, 1538. नैर्भतान्दर्भान् 2, 2641. ०कुण्डिका Hariv. 14836. R. 1, 3, 2. 73, 22. ०संस्तर 2, 103, 29. 4, 33, 16. 20. Çāk. 7, 43. 83. 31. 6. Pañkāt. 144, 23. तीक्ष्णदर्भा वसुमतीम् R. 4, 59, 10. शार-एयदर्भपाटितपादा Kathās. 13, 43. ein best. Gras Lalit. 239. Suçr. 1, 137, 16. 376, 7. 2, 413, 11. verschieden von कुश und काश 1, 137, 19. 143, 17. दर्भपूतीक und दर्भशर n. sg. als copulat. comp. gaṇa गवाश्चादि zu P. 2, 4, 11. ०तरूणक, ०पुञ्जील, ०पिञ्जल, ०मुष्टि, ०स्तम्ब, ०लवणा s. u. dem zweiten Worte der Zusammensetzung. Vgl. इन्दुर्भा, सुदर्भा. — 2) N. pr. eines Mannes Āçv. Çr. 12, 12. Pravarādh. in Verz. d. B. H. 56, 6. P. 4, 1, 102. gaṇa कुर्वादि zu P. 4, 1, 151; vgl. दर्भार्यणा, दर्भि, दार्य.

दर्भकुसुम (द^० + कु^०) m. ein best. Insect Nigh. Pr. — Vgl. दर्भपुष्प.

दर्भट n. ein geheimes Gemach Trik. 2, 2, 7. — Vgl. दार्वट.